

Národní bibliografie ve světě globalizace: Latinská Amerika

Dan Hazen

Harvard University, USA

IFLA sehrála vedoucí roli při prosazení dvou vzájemně provázaných programů zaměřených na univerzální bibliografickou kontrolu a univerzální dostupnost publikací. Jejich společným cílem je zajištění toho, aby kdokoli a kdekoli mohl najít informaci o kterémkoli dokumentu zařazeném do fondů a služeb knihoven a posléze ho jejich prostřednictvím získat. Národní bibliografie tvoří jeden ze základních pilířů univerzální bibliografické kontroly. Soubory bibliografických záznamů vznikají v těsné návaznosti na povinný výtisk a informují společnost o publikovaných dokumentech. Aplikace mezinárodních standardů umožňuje mezinárodní srozumitelnost a využitelnost národních bibliografií.

Národní bibliografie vznikly z potřeby zajistit úplnou bibliografickou kontrolu publikací v období, kdy bylo možné jasně vymezit jejich záběr na principu národně-státním a kdy dokumenty byly publikovány v uchopitelné a víceméně stabilní podobě. Budoucnost národních bibliografií je stále více nejistá v době, kdy se rozplývají hranice mezi národy, státy, institucemi, publikacemi určenými pro komerční distribuci a jejich všeobecně a volně dostupnými variantami, mezi publikacemi tvořenými stabilními texty a mezi různými volnými a měnícími se výtvoři. Jde o velkou výzvu pro národní bibliografie v oblasti pokrytí, aktuálnosti a užitečnosti ve vazbě na dostupné finanční i lidské zdroje, právní, jazykové a institucionální bariéry a řadu dalších každodenních problémů a překážek. Vážným problémem současnosti je absence uživatelské zpětné vazby, která by potvrdila nebo posunula současné cíle a priority národních bibliografií ve vazbě na měnící se celkový kontext.

Zkušenosti Latinské Ameriky jsou praktickou ilustrací výzev i problémů kladených před současné národní bibliografie. Přes existenci řady skvělých příkladů a mnoha úspěchů představují dnes národní bibliografie soubor více či méně úplných soupisů bibliografických záznamů dostupných s větším či menším zpožděním od vydání zachycených dokumentů. Absolutní aktuálnost a koherence zůstanou již zřejmě navždy nedostižnými cíli. Lidská kreativita a kultura jsou zachyceny ve stále rostoucím množství dokumentů nejrůznější povahy, což vyvolává stále složitější otázky o smysluplné a dosažitelné míře jejich podchycení.

Silné i slabé stránky národních bibliografií Latinské Ameriky jsou typické pro dnešní dobu a zároveň v sobě nesou paradoxy tohoto regionu. Někteří analytici pokládají Latinskou Ameriku za půvabný a zvláštní postmoderní region se všemi souvisejícími protiklady a možnostmi. Národní bibliografie – donkichotská, neuchopitelná a nesmírně zajímavá, má podobný charakter.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/158s-Hazen.pdf>)
nformace o stavu národnárním